

Informatienota

Onderwerp Voortgangsrapportage: Sociaal Programma Statushouders 2018	
Nummer	2018/254119
Portefeuillehouder	Roduner, F.J.
Programma/beleidsveld	3.1 Werk
Afdeling	WI
Auteur	Corzilius, R.
Telefoonnummer	023-5114182
Email	rcorzilius@haarlem.nl
Kernboodschap	Het college informeert de commissie over de ondernomen initiatieven en de behaalde resultaten ten aanzien van de re-integratie van statushouders die een bijstandsuitkering ontvangen. Vanaf medio 2017 is ambtelijk een grote inhaalslag gemaakt als het gaat om de re-integratie van de statushouders, nadat in de loop van 2016 het aantal statushouders substantieel is gegroeid. Het Sociaal Programma Statushouders heeft een belangrijke impuls gegeven aan deze inhaalslag.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie omdat door het college bij de behandeling van de voortgangsrapportage van het Sociaal programma statushouders een aantal toezeggingen is gedaan.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. 19 juni 2018	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Op 19 oktober 2017 is in de commissie Samenleving de voortgangsrapportage van het Sociaal Programma Statushouders besproken. Het college heeft in deze vergadering de volgende toezeggingen gedaan:

Aanleveren van een meer kwantitatieve rapportage van alle initiatieven en hun rendementen met betrekking tot de re-integratie van statushouders. In deze rapportage zal de wethouder specifieke aandacht besteden aan de groep 2014/2015. De wethouder heeft ook toegezegd dat specifiek wordt aangegeven hoe participatie van vrouwen in het aanbod voor vluchtelingen en statushouders wordt meegenomen. Tevens de toezegging dat de successen van het TIMNIT-empowermenttraject worden meegenomen in deze rapportage. Ook zal de wethouder aangeven welke groei van de ambtelijke organisatie het totale aanbod heeft geleverd.

2. Kernboodschap

Vanaf medio 2017 is ambtelijk een grote inhaalslag gemaakt als het gaat om de re-integratie van de statushouders, nadat in de loop van 2016 het aantal statushouders substantieel is gegroeid. Het Sociaal Programma Statushouders heeft een belangrijke impuls gegeven aan deze inhaalslag. Ook het besluit om specifieke belemmeringen op klantniveau aan te pakken door een team van specialisten maakt onderdeel uit van deze ontwikkeling.

Het team statushouders is in de loop van 2016 gestart en geleidelijk op sterkte gebracht. De caseload (aantal klanten per klantmanager) van het team is halverwege 2017 teruggebracht naar 80 klanten. Het positieve effect hiervan zal, samen met de start van het re-integratie project Aan de Slag, naar verwachting eind 2018 en begin 2019 zichtbaar zijn.

Medio mei 2018 ontvangen 778 statushouders een bijstandsuitkering, daarvan is de helft alleenstaand en de helft leeft in gezinsverband. Tot nog toe zijn 49 uitkeringen beëindigd wegens studie of betaald werk.

Rond de 200 statushouders van de 778 totaal zijn reeds aangemeld bij onze re-integratie partners voor bemiddeling naar werk. Daarnaast hebben meer dan 200 statushouders van dit totaal een advies gesprek gehad over mogelijkheden om onderwijs te volgen. Een substantieel deel is daadwerkelijk begonnen aan een opleiding. Bij elkaar zijn dit de eerste stappen die de komende jaren een vervolg moeten krijgen en blijvende aandacht behoeven. Daarnaast is er nog een relatief grote groep van rond de 100 bijstandsgerechtigden die wij nog onvoldoende in beeld hebben. Dit jaar worden ook met deze klanten gesprekken gevoerd om ook voor hen een plan van aanpak te maken.

De overige klanten waarvan is vastgesteld dat er op dit moment sprake is een onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt vanwege in persoon gelegen omstandigheden worden dit jaar opnieuw gesproken.

Voor statushouders die zich vanaf 1 januari 2018 in Haarlem vestigen is sprake van een sluitende aanpak. Alle nieuwe statushouders doen een assessment en de klantmanager maakt op basis van het assessment en een gesprek met de klant een plan van aanpak. Dit plan van aanpak is de basis om voor degenen voor wie dit mogelijk is samen met de hierbij betrokken partijen in te zetten op deelname onderwijs en op duurzame uitstroom richting werk.

3. Resultaten

Totaal overzicht van initiatieven en resultaten

Initiatieven in 2017 en/of 2018 (basis)	Aantal
Advies gesprekken Adviesteam Onderwijs	192
<i>Waarvan Aanmeldingen UAF (Stichting Vluchtelingen-Studenten)</i>	57
Toeleden naar werk	235
<i>Waarvan Aanmeldingen Agros</i>	86
<i>Waarvan Aanmeldingen Pasmach</i>	47
<i>Waarvan Aanmeldingen 'Aan de slag</i>	102

Initiatieven in 2017 en/of 2018 (aanvullend)	Aantal
Timnit programma	42
Aanmeldingen VIP traject	15
Pilot leer/werkstage	71
Deelnemers assessment	31
Deelnemers project Sür atelier	7

Resultaten in 2017 en/of 2018	Aantal
Deelnemers voorschakeltraject Nova	53
Deelnemers voorschakeltraject Zorg	9
Start opleiding HBO/Universiteit	29
Werk stage plaatsen	36
Start BBL opleiding	2
Uitkering beëindigd i.v.m. werk	37
Uitkering beëindigd i.v.m. studie	12

In de tabellen hierboven zijn de re-integratie activiteiten van statushouders in Haarlem weergegeven over 2017 en 2018. Kanttekening bij de activiteiten van de statushouders is dat de meesten nog inburgeringsplichtig zijn en dat men dus naast deze activiteiten drie dagdelen per week scholing in het kader van de inburgering volgt. Andere kanttekening bij de cijfers is dat er ook sprake kan zijn van duale trajecten. Deze staan in de tweede tabel als aanvullend aangegeven. Iemand heeft bijvoorbeeld een aanvullend traject bij Sur atelier naast een re-integratie- of scholingstraject.

In deze rapportage kunnen wij geen specifieke aandacht besteden aan de cijfers met betrekking tot de re-integratie van de groep statushouders uit 2014/2015. Dit komt doordat er

aanvankelijk onvoldoende aanleiding was om informatie m.b.t. re-integratie te registreren. Vanaf januari 2017 zijn de statushouders in het systeem apart vastgelegd met de status van statushouder.

De cijfers hebben betrekking op de statushouders met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt.

Toeleiden naar onderwijs

- *Advies gesprekken Adviesteam onderwijs*

Ten aanzien van het onderdeel onderwijs zijn in 2017 afspraken gemaakt voor het inwinnen van een advies bij het Advies Team Onderwijs. Dit team bestaat uit vertegenwoordigers van RMC, ROC/Nova college en het Leerplein en heeft als taak om statushouders te adviseren over de mogelijkheden op het terrein van onderwijs. Opdracht is tevens om de betrokkenen toe te leiden naar een specifieke opleiding. Vanwege taalachterstand zijn niet alle statushouders in staat om direct te starten met een MBO opleiding. Daarom zijn er afspraken gemaakt met ROC/Nova college over aanmelden voor het voorschakeltraject. Het Nova college heeft een voorschakeltraject ontwikkeld voor statushouders boven de 18 jaar, die vanuit de intake bij de gemeente het advies krijgen om route 2 of 3 van het beroepsonderwijs te volgen. Dit schakeltraject bereidt statushouders voor op een instroom op MBO niveau 2-4.

In de periode mei 2017 tot mei 2018 hebben in totaal 192 klanten een adviesgesprek bij het Advies Team Onderwijs gehad. In totaal zijn 62 statushouders daadwerkelijk gestart met een voorschakeltraject bij het Nova college, waaronder negen trajecten in de zorg. De reden dat (nog) niet iedereen is gestart met de opleiding is omdat er twee instapmomenten per jaar zijn: februari en september.

Overigens leiden niet alle aanmeldingen voor scholingsadvies richting onderwijs. Van de 192 statushouders die werden aangemeld hadden elf klanten de wens om aan het werk te gaan en was bij eveneens elf klanten de conclusie dat sprake was van lage leerbaarheid. Deze klanten zijn bij onze re-integratiepartners aangemeld voor ondersteuning richting werk.

Vanuit de adviesgesprekken zijn 57 klanten aangemeld bij het UAF (Universitair Asiel Fonds). Ook hier de opmerking dat aanmelding niet altijd betekent dat men ook feitelijk is begonnen omdat studies op HBO en Universitair niveau in de regel in september beginnen.

- *Stichting voor vluchteling-studenten UAF*

Naast het MBO en een voorbereidend schakeltraject heeft de gemeente een convenant met het UAF voor hoger opgeleide statushouders. Op 8 december 2015 hebben de gemeente Haarlem en de Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF het convenant 'Samen investeren in kennis vluchtelingen' ondertekend. Gemeente Haarlem werkt samen met UAF aan het verbeteren van de positie van de hoger opgeleide vluchtelingen op de arbeidsmarkt. Het doel van de samenwerking met het UAF is om zoveel mogelijk hoog opgeleide statushouders snel en intensief te laten inburgeren door hen bij te laten scholen (bij voorkeur) in de beroepsrichting waarin zij in het land van herkomst zijn opgeleid, om daarmee duurzaam uit te stromen naar de arbeidsmarkt: (zo mogelijk) in de branche en op het niveau dat zij hadden voor hun vlucht naar Nederland. Het UAF ontwikkelt voor iedere vluchteling die door de organisatie gesteund wordt een individueel trajectplan, waarbij rekening wordt gehouden met vooropleiding,

leeftijd, gezinssituatie en arbeidsmarktperspectief. Het trajectplan is het resultaat van nauw overleg tussen de betreffende vluchteling en het UAF.

De stand van zaken medio mei 2018 is dat in 2016, 2017 en 2018 twee respectievelijk veertien en dertien statushouders zijn gestart met een opleiding. In deze periode zijn er zeven cliënten door UAF bemiddeld naar stage en/of werk. Twee cliënten hebben werk gevonden en zijn daarom gestopt met hun studie.

Toeleiden naar Werk

- *Agros en Pasmatch*

Vóór 1 januari 2018 viel de re-integratie van statushouders onder de reguliere re-integratie contracten met Pasmatch en Agros. In 2017 zijn in totaal 86 statushouders aangemeld bij Agros en 47 bij Pasmatch. Bij de reguliere contracten met beide partners is in deze periode bij de registratie de status statushouder niet apart vastgelegd en kunnen we dus geen resultaten selecteren met dit kenmerk.

Voor de jaren 2018 en 2019 hebben we de keuze gemaakt voor een passend aanbod voor de doelgroep statushouders. Via een co creatie van Vluchtelingenwerk, Pasmatch en Agros is er een aanbod van deze drie partijen onder de naam 'Aan de slag' dat aansluit bij de specifieke knelpunten die er zijn op het gebied van arbeidsmarkttoeleiding.

- *Aan de slag*

Het aantal klanten dat gebruik maakt van deze voorziening 'Aan de slag' is medio mei 2018 102.

Naast de bovengenoemde aanmeldingen bij onze re-integratie partners zijn wij in 2017 aanvullende activiteiten gestart om de statushouders te begeleiden naar werk:

Aanvullende activiteiten

- *TIMNIT programma*

Het Timnit (Tigrinya voor 'toekomst') programma wordt ook Empowerment training genoemd. Het is een training gericht op de toekomst; de kandidaten vergroten hun zelfbewustheid, waardoor ze een reëel beeld krijgen van mogelijkheden in Nederland en leren een hulpvraag te stellen. Deze elementen zijn nodig om regie te krijgen en te houden op het eigen leven. Door te werken aan een persoonlijk toekomstplan kregen de deelnemers meer zelfvertrouwen en meer grip op de eigen situatie. Het werken aan een persoonlijk toekomstplan helpt de mentale gezondheid te versterken.

Het programma is in 2017 en in dat jaar zijn 42 statushouders aangemeld. Dit betreft alleen klanten uit Eritrea. De resultaten zijn dat twaalf statushouders deelnemen aan een voorschakeltraject bij Nova college, één klant betaald werk heeft aanvaard, één klant is voorgesteld bij een werkgever, in één situatie is de bemiddeling on-hold gezet wegens privé omstandigheden. De overige 27 klanten zitten nog in een re-integratie traject.

- *VIP traject*

Vluchtelingen Investeren in Participeren (VIP) is een landelijk project van Vluchtelingenwerk dat loopt in ruim vijftig gemeenten. Doel van het project is om

statushouders toe te leiden naar de arbeidsmarkt en zo hun participatie te bevorderen. De training werkt aan drie doelen: persoonlijke oriëntatie, beroepsoriëntatie en werknemersvaardigheden.

Resultaat is dat er in september 2017 vijftien statushouders zijn gestart en dat zeven van hen in januari 2018 zijn begonnen aan een vervolg: Startbaan. De resultaten tot nu toe zijn dat één klant een betaalde baan heeft van 24 uur per week, vier klanten zijn begonnen met een stage/leerwerk plek en dat twee klanten zijn gestart met een BBL opleiding.

- *Pilot leer/werk stage*

Doel van deze pilot is om statushouders te voorzien van een werkervaringsplek in een Nederlandstalige omgeving die leidt tot opleiding of werk. Het was binnen de pilot de taak van het Werkgeversservicepunt om werkgevers te werven die statushouders in dienst willen nemen of een stageplek aan willen bieden. Deze werkgevers kunnen rekenen op een servicepakket dat bestaat uit o.a. job coaching, taalonderwijs en cultuur sensitieve benadering. De pilot is in juli 2017 gestart en eind januari 2018 zijn zes statushouders geplaatst bij vijf verschillende werkgevers. Naast deze zes zijn 27 stageplekken gerealiseerd waarbij de werkgever geen gebruik maakt van het servicepakket.

- *Sûr Atelier*

Stichting Sûr Atelier koppelt het talent van een groep statushouders aan een behoefte van consumenten om kleding en producten te kopen waar een positief verhaal achter zit. Door het bieden van een laagdrempelige werk- en leeromgeving, geven zij de statushouders een vertrouwde plek waar zij kunnen leren en produceren. Er wordt gewerkt aan empowerment van de statushouders door hen o.a. te ondersteunen in het spreken/in de praktijk brengen van de Nederlandse taal, het inzicht geven in onze cultuur en verder ontwikkelen van hun (ambachtelijke) vaardigheden.

De statushouders die bij Sûr Atelier aan de slag gaan, krijgen huiswerkbegeleiding. Daarnaast worden de onervaren vrijwilligers opgeleid in een ambacht naar keuze (naaien, breien, borduren, stofferen). Deze “leerlingen” (*beginners*) krijgen nog geen vergoeding. Zij kunnen in een korte tijd doorgroeien naar *aspirant* en daarna naar *specialist*. De stap hierna is ondernemerschap of betaald werknemerschap.

In het derde kwartaal van 2017 zijn zeven klanten aangemeld.

- *Assessment*

In 2018 maken wij gebruik van een specifiek op statushouders gericht assessment. Dit om statushouders op een efficiënte en objectieve manier te screenen om hen zo snel mogelijk richting een geschikt vervolgtraject te verwijzen met als uiteindelijk doel een snellere integratie en het vinden van een opleiding of werk. Het aantal statushouders dat medio mei 2018 heeft deelgenomen aan dit assessment is 31.

Vrouwen

Het aanbod gericht op re-integratie geldt voor mannen én vrouwen. Zonder onderscheid ontvangt men een uitnodiging om deel te nemen aan het assessment. Het klantbeeld is vervolgens de basis voor de vervolgstappen richting werk en/of scholing.

2018/254119

Gerealiseerde uitstroom naar werk en opleiding

In 2017 zijn in totaal 13 uitkeringen van statushouders beëindigd met reden werkaanvaarding. Het aantal beëindigingen op grond van start opleiding was dit jaar 8. In 2018 zijn deze cijfers medio mei 24 respectievelijk 4.